

Solrosens plan mot diskriminering och kränkande behandling

Verksamhetsformer som omfattas av planen: Förskoleverksamhet

Läsår: 2017/2018

Grunduppgifter

Verksamhetsformer som omfattas av planen

Förskoleverksamhet

Ansvariga för planen

Eva Larsson - Arbetslagsledare

Britt-Marie Deubler - Förskolechef

Vår vision

Alla barn har rätt att känna sig trygga i förskolan, bemötas med omtanke och respekt och inte utsättas för diskriminering, trakasserier eller någon form av kränkande behandling.

Planen gäller från

2017-11-01

Planen gäller till

2018-11-01

Läsår

2017/2018

Barnens delaktighet

Vi har utfört trygghetsvandringar tillsammans med barnen och observerat i verksamheten. Vi har haft trygghetssamtal, där föräldrar och även barnen (med hjälp av sina föräldrar) inför samtalet fått svara på frågor om hur de upplever vistelsen i förskolan.

Vårdnadshavarnas delaktighet

Vi har haft trygghetssamtal, där föräldrar och barn inför samtalet fått svara på frågor om hur de upplever vistelsen i förskolan.

Personalens delaktighet

Observationer, dagliga möten, trygghetssamtal, en stående punkt på våra arbetslagsträffar. All personal har varit delaktiga vid upprättandet av planen.

Förankring av planen

Personal - All personal ansvarar för att ta del av planen. Vi skriver en handlingsplan utifrån det som har framkommit och har med planen som en punkt vid planering av aktiviteter.

Vårdnadshavare - Information om planens innehåll för vårdnadshavare vid utveckling- och trygghetssamtal och föräldramöte. Planen finns tillgänglig i tamburen på varje avdelning.

Barnen - Samtalar tillsammans med barnen om värdegrunden och hur man är en bra kompis.

Utvärdering

Beskriv hur fjolårets plan har utvärderats

- Observationer
- Dokumentationer
- Samtal mellan barn - barn, barn - pedagoger och pedagog - pedagog
- Reflektioner från föräldrar
- Barnens reaktioner vid samtal efter aktiviteter/åtgärder

Delaktiga i utvärderingen av fjolårets plan

- All personal har varit delaktiga i utvärderingen

Resultat av utvärderingen av fjolårets plan

Efter att vi utvärderat föregående års plan kan vi se att:

Målet är inte helt uppfyllt vid samlingsmattan men det har skett en positiv utveckling. Personalen har uppmärksammat ett lugnare och tryggare klimat. Personalen upplever att arbetet med kompisträdet har gett positiv respons till barnen, de är mer hjälpsamma och positiva till varandra. Det har även hjälpt att barngruppen har varit mer uppdelad i små grupper under hela dagen.

När vi är ute på gården är vi mer uppdelade avdelningsvis mot tidigare så även de yngre barnen har en större möjlighet att använda cyklarna nu mot tidigare. Tack vara uppdelningen har vi inte känt behov av att ha en cykelfri dag. Dock är det fortfarande oftast samma barn som vill ha cyklarna men det är inte samma konflikter mellan barnen om vem som ska ha cykeln. Personalen är med och medlar, fördelar och förklarar för barnen om det är någon som känner sig orättvist behandlad så att alla som vill har möjlighet att cykla.

Vid handfaten upplever inte personalen skvättande som något problem längre. Barnen är oftast uppdelade så det inte är lika många samtidigt vid handfaten. Däremot behöver vi fortsätta att träna på att vänta på sin tur för det förekommer en del trängandes.

Barngruppen är uppdelad i mindre grupper under större delen av dagen vilket har resulterat i lugnare barn och det förekommer inte lika ofta konflikter om leksaker.

Vi märkt en positiv utveckling när vi har barnen uppdelade i mindre grupper. Barnen har lättare att vänta på sin tur. Vi uppmuntrar barnen till att prova själva och hjälpa varandra. Vi har även olika aktiviteter så barnen automatiskt får träna på att vänta på sin tur, exempel hinderbana och fruktutdelning.

Årets plan ska utvärderas senast

2018-10-01

Beskriv hur årets plan ska utvärderas

- Ta del av föräldrarnas och barnens svar på intervjufrågorna ifrån trygghetssamtalet
- Incidentrapporterna
- Dokumentation från verksamheten

Ansvarig för att årets plan utvärderas

All personal

Främjande insatser

Namn

Kränkande behandling

Områden som berörs av insatsen

Kränkande behandling

Mål och uppföljning

- Barnen har rätt att få känna sig trygga i förskolan oavsett bakgrund
- Barnen ska känna att de får bestämma över sig själva, att de har rätt att säga "nej" och "stopp"
- Barnen ska veta hur man är en bra kompis

Insats

- Ha ett kontinuerligt samtal kring barnens trivsel
- Berätta för föräldrarna att vi arbetar utifrån likabehandlingsplanen
- Vid uppmärksammas kränkning/incident vidtas åtgärder skyndsamt enligt dokumentationsmallen
- Kompisregler och pratar om hur är jag en bra kompis?
- Närvarande pedagoger

Ansvarig

Alla pedagoger

Datum när det ska vara klart

2018-10-01

Namn

Köns och könsidentitet eller könsuttryck

Områden som berörs av insatsen

Kön och Könsidentitet eller könsuttryck

Mål och uppföljning

- Barnen ska veta att flickor och pojkar har lika värde och inflytande i verksamheten oavsett kön

Insats

- Ge alla barn lika utrymme i förskolan
- Har lekmaterial och böcker som passar alla barn
- Vi vuxna styr medvetet gruppkonstellationer vid organiserade lekar och rutiner

- Vi som pedagoger tänker på hur vi bemöter barnen (t ex att vi inte tillåter ett hårdare klimat bara för att det är pojkar)
- Vi har diskussioner i arbetslaget
- Uppmuntrar barnen att de får klä sig i de kläder de vill och leka med de leksaker de vill
- Vi har dockor med olika kön och hudfärg

Ansvarig

Alla pedagoger

Datum när det ska vara klart

2018-10-01

Namn

Etnisk tillhörighet

Områden som berörs av insatsen

Etnisk tillhörighet

Mål och uppföljning

- Alla ska ha lika värde oavsett etnisk tillhörighet

Insats

- Vi samtalar med barnen om att alla har lika värde oavsett bakgrund
- Vi använder tolk vid behov vid föräldrasamtal för att öka allas förståelse
- Vi uppmuntrar barnen till att berätta om sin etniska tillhörighet

Ansvarig

Alla pedagoger

Datum när det ska vara klart

2018-10-01

Namn

Religion eller annan trosuppfattning

Områden som berörs av insatsen

Religion eller annan trosuppfattning

Mål och uppföljning

- Alla ska ha lika värde oavsett religion eller annan trosuppfattning
- Verksamheten ska vara öppen för att prata om olika religioner som kan finnas på förskolan
- Alla föräldrar ska med samma förtroende kunna lämna sina barn till förskolan

Insats

- Vår avsikt är ett likvärdigt bemötande mot alla föräldrar
- Mat enligt önskemål
- Vi ger valmöjligheter vid traditioner, frågar både barn och vuxna om de vill vara delaktiga
- Diskussioner/samtal tillsammans med barnen när spontana frågor uppstår i vardagen
- Samtalar med barnen om att alla har rätt att tänka och tycka på sitt sätt

Ansvarig

Alla pedagoger

Datum när det ska vara klart

2018-10-01

Namn

Funktionsnedsättning

Områden som berörs av insatsen

Funktionsnedsättning

Mål och uppföljning

- Göra barnen medvetna om att alla är lika mycket värda oavsett förmåga och förutsättningar
- Rätt till hjälp för att klara av vardagen

Insats

- Samtala med barnen och berätta om människors lika värde oavsett förmåga och förutsättningar
- Anpassa verksamheten efter behov och förutsättningar, t. ex teckenkommunikation
- Vara rädd om barnens hjälpmedel. t.ex. glasögon

Ansvarig

Alla pedagoger

Datum när det ska vara klart

2018-10-01

Namn

Sexuell läggning

Områden som berörs av insatsen

Sexuell läggning

Mål och uppföljning

Barnen ska veta att alla är lika mycket värda oavsett vem man tycker om

Insats

- Läsa böcker/sagor om olika familje-konstellationer
- Ta tillvara på tillfällen när situationer uppstår för att hjälpa barnen att tänka fritt

Ansvarig

Alla pedagoger

Datum när det ska vara klart

2018-10-01

Namn

Ålder

Områden som berörs av insatsen

Ålder

Mål och uppföljning

- Alla har rätt till sin egen utveckling, att utvecklas i sin egen takt och efter mognad
- Alla åldrar är lika mycket värda

Insats

- Att skapa förutsättningar i verksamheten, så alla kan delta oavsett ålder och mognad
- Vi pedagoger finns som stöd för barnet och hjälper till i situationer som uppstår p.g.a. ålder och mognad
- Vi reflekterar över hur vi pratar med barnen

Ansvarig

Alla pedagoger

Datum när det ska vara klart

2018-10-01

Kartläggning

Kartläggningsmetoder

- Observationer
- Husmodellen
- Trygghetsvandring
- Trygghetssamtal med föräldrar- och barnfrågor

Områden som berörs i kartläggningen

Kränkande behandling och ålder

Hur barn och föräldrar har involverats i kartläggningen

- Vi har utfört trygghetsvandringar tillsammans med de äldre barnen.
- Vi har erbjudit trygghetssamtal, där föräldrar och även barnen (med hjälp av sina föräldrar) inför samtalet fått svara på frågor om hur de upplever vistelsen i förskolan.

Hur personalen har involverats i kartläggningen

- Diskussioner vid arbetsplatsträffar
- Alla pedagoger har observerat barngrupperna
- Kartlagt huset med husmodellen
- Trygghetsvandringar
- Trygghetssamtal tillsammans med vårdnadshavare och barn

Resultat och analys

Vid observationer har vi personalen noterat vissa saker.

- Toaletten: vissa barn tränger sig före i kön, skvätter vatten eller går in på en upptagen toalett.
- Hallen: är det högljutt, gömmer sig under soffan vid påklädning, trängsel vid ytterdörren, knuffar och rivs om det är för många som klär sig samtidigt.
- Gården: diskussion om cyklarna, vill vara själva och skriker på de andra barnen som kommer i närheten, får inte vara med och gunga.
- Samlingen: några barn sätter sig på varandras platser så vissa barn blir arga, knuffar och rivs om det är för mycket rörelse vid mattan.

Ifrån trygghetsvandringen framkom det följande ifrån barnen:

- Stora lekrummet: känns det otäckt när det är mörkt.
- Toaletten: stänks det vatten, trängs i kön och man får inte vara själv på toaletten.
- Teknikrummet: kan vara högljutt ibland, det känns inte alltid bra att leka här men kommer inte ihåg varför.
- Gården: känns inte bra när det är mörkt, man kan göra sig illa, man kan kasta saker på varandra (dock ingen som har gjort det), otäckt med spindlar, kan vara osams om cyklarna.

Utifrån trygghetsamtalen med föräldrarna var det bara en sak som uppkom och det var en osäkerhet kring när vi går på utflykter.

Förebyggande åtgärder

Namn

Samlingsmattan

Områden som berörs av åtgärden

Kränkande behandling

Mål och uppföljning

Vårt mål är att alla barnen ska kunna känna sig trygga och att de ska få vara ifred under samlingen. Vi fortsätter att observera barngruppen och gör justeringar på vart barnen har sina platser under samlingen.

Åtgärd

- Ha en närvarande pedagog som kan hjälpa barnen vid behov och avleder om konflikter uppstår
- Prata om hur man är en bra kompis

Motivera åtgärd

Vid observation har vi sett att det kan uppstå konflikter vid mattan när vi ska sätta oss vid samlingen och när det är för många barn som är i rörelse samtidigt.

Ansvarig

Alla pedagoger

Datum när det ska vara klart

2018-10-01

Namn

Gården

Områden som berörs av åtgärden

Kränkande behandling

Mål och uppföljning

Vårt mål är att alla barn som vill ska kunna använda cyklarna och att de turas om. Även de barn som är försiktiga av sig ska ha möjlighet att cykla.

Alla barn ska få röra sig fritt på gården utan att det uppstår konflikter, lära sig att ta hänsyn till varandra och lyssna och visa respekt för varandra åsikter.

Alla barn ska känna sig trygga även den mörka årstiden.

Åtgärd

- Vi har cykel fria förmiddagar så de barn som alltid väljer cykel har möjlighet att upptäcka andra lekar/leksaker/kompisar. När cyklarna är framme hjälper vi barnen att turas om så de barn som vill cykla får möjligheten.
- Vi är närvarande pedagoger och samtalar med barnen när det uppstår konflikter om utrymme och leksaker.
- Vi har utomhusbelysningen tänd när det är skymmer och är mörkt ute.

Motivera åtgärd

- Vid observationer har vi upptäckt att det för det mesta är samma barn som använder cyklarna och de övriga barnen får ingen möjlighet att använda dem. Nu när vi har cykel fria förmiddagar hittar barnen andra lekar och kompisar.
- Vid observation har vi sett att vissa barn tar mycket plats och att alla inte får vara i närheten.
- Inget barn ska behöva tycka att det är otäckt för att det är mörkt ute så vi får se till att belysningen är tänd vid skymning.

Ansvarig

Alla pedagoger

Datum när det ska vara klart

2018-10-01

Namn

Toaletten

Områden som berörs av åtgärden

Kränkande behandling

Mål och uppföljning

- Vårt mål är att barnen ska lära sig att vänta på sin tur och att alla ska kunna tvätta händerna utan att bli nerstänkta.
- Alla barn ska känna sig trygga när de behöver gå på toaletten och känna att de får vara ifred.

Åtgärd

- Vi delar in barnen i mindre grupper när vi tvättar händerna.
- Närvarande pedagog.

- Samtalar med barnen om att respektera varandra och visa varandra hänsyn.

Motivera åtgärd

- Vi har observerat att barnen stänker vatten på varandra när de ska tvätta händerna och att de tränger sig före i kön. Vi pratar mycket och visar på i olika aktiviteter om att vänta på sin tur.

- Alla ska känna sig trygga när de går på toaletten vilket gör att det inte är okej att störa varandra.

Ansvarig

Alla pedagoger

Datum när det ska vara klart

2018-10-01

Namn

Hallen

Områden som berörs av åtgärden

Kränkande behandling

Mål och uppföljning

- Vi behöver visa varandra hänsyn och hjälpas åt så det blir en lugn miljö när vi ska klä på oss och gå ut.

Åtgärd

- Vi är bara några barn i taget ute i hallen tillsammans med en pedagog vid påklädning och vi pedagoger väljer vilka barn som klär sig samtidigt.

- Vi samtalar om att vänta på sin tur och låta varandra vara.

Motivera åtgärd

- Beroende på hur många och vilka barn som är i hallen samtidigt uppstår det lätt konflikter med knuffar och ljudnivån blir hög.

Ansvarig

Alla pedagoger

Datum när det ska vara klart

2018-10-01

Namn

Inomhus

Områden som berörs av åtgärden

Kränkande behandling

Mål och uppföljning

- Alla barn ska känna sig trygga och vilja vara i alla rum och leka.

Åtgärd

- Vi ser till att belysningen är tänd i alla rummen när det är mörkt.
- Vi samtalar med barnen om att respektera varandra och visa hänsyn genom att sänka ljudnivån vid lek och aktiviteter.

Motivera åtgärd

- Inget barn ska känna sig otrygg på grund av att det är mörkt i rummen.
- Det är barnens miljö och de ska orka vara här hela dagarna.

Ansvarig

Alla pedagoger

Datum när det ska vara klart

2018-10-01

Namn

Utflykter

Områden som berörs av åtgärden

Kränkande behandling och Ålder

Mål och uppföljning

- Alla ska känna sig trygga när vi går på utflykter, både personal, barn och föräldrar.

Åtgärd

- Vi informerar föräldrarna om våra rutiner vid utflykter, visar krissplanen och berättar vad vi gör och vart vi går.

Motivera åtgärd

- Ingen ska känna sig otrygg över att vi går på utflykt.

Ansvarig

Alla pedagoger

Datum när det ska vara klart

2018-10-01

Rutiner för akuta situationer

Policy

Alla barn har rätt att känna sig trygga i förskolan, bemötas med omtanke och respekt och inte utsättas för diskriminering, trakasserier eller någon form av kränkande behandling.

Rutiner för att tidigt upptäcka trakasserier och kränkande behandling

- Jämställdhets- och värdegrundsarbetet är en återkommande punkt på ALT. Åtgärder följs upp och arbetet dokumenteras i handlingsplaner.
- Pedagogerna delar upp sig i både ute- och innemiljön för god uppsikt där barnen leker.
- Lokalernas möblering ses kontinuerligt över för att pedagogerna ska ha god överblick över barnens lek.
- Vårdnadshavarna erbjuds trygghetssamtal tillsammans med barnen under höstterminen.
- Minst en gång per år går pedagogerna trygghetsvandring med barnen för att se över hur de upplever ute- och innemiljön.

Personal som barn och föräldrar kan vända sig till

Blåklinten, Eva Larsson, 870 66

Smörblomman, Maria Schröder, 87392

Förskolechef Britt-Marie Deubler, 876 03

Rutiner för att utreda och åtgärda när barn kränks av andra barn

Den som påtalar det inträffade kan vara ett barn, en vårdnadshavare, förskolans pedagoger eller annan vuxen.

Direkt förskolan får kännedom om att ett barn upplever sig kränkt eller diskriminerat inleds en utredning:

- Informationen förmedlas till förskolechef muntligt och skriftligt
- Förskolechef informerar huvudmannen via epost omgående
- Förskolechef påbörjar en utredning skyndsamt
  - Fråga inblandade vad som har hänt, dvs det barn som upplever sig kränkt/diskriminerat samt den som kan ha utfört kränkningen.
  - Fråga andra barn, personal och vårdnadshavare.
  - Ta reda på vad som händer på fysiska platser där barnen interagerar.
  - Vid behov – ta hjälp av specialpedagog för observationer.
- Utredning dokumenteras enligt kommunens rutiner för dokumentation av incident/kränkande behandling

Huvudmannens utrednings- och åtgärdsskyldighet omfattar kränkande behandling i samband med verksamheten. Även situationer som uppstår utanför verksamheten omfattas om de har koppling till

verksamheten. Det kan till exempel handla om sådant som händer på vägen till eller från verksamheten och på sociala medier.

Rutiner för att utreda och åtgärda när barn kränks av personal

Den som påtalar det inträffade kan vara ett barn, en vårdnadshavare, förskolans pedagoger eller annan vuxen.

Direkt förskolan får kännedom om att ett barn upplever sig kränkt eller diskriminerat inleds en utredning:

- Informationen förmedlas till förskolechef muntligt och skriftligt
- Förskolechef informerar huvudmannen via epost omgående
- Förskolechef påbörjar en utredning skyndsamt
  - Fråga inblandade vad som har hänt, dvs det barn som upplever sig kränkt/diskriminerat samt den som kan ha utfört kränkningen.
  - Fråga andra barn, personal och vårdnadshavare.
  - Ta reda på vad som händer på fysiska platser där barn och personal interagerar.
  - Vid behov – ta hjälp av specialpedagog för observationer.
- Förskolechef har samtal med berörd personal
- Utredning dokumenteras enligt kommunens rutiner för dokumentation av incident/kränkande behandling

Huvudmannens utrednings- och åtgärdsskyldighet omfattar kränkande behandling i samband med verksamheten. Även situationer som uppstår utanför verksamheten omfattas om de har koppling till verksamheten. Det kan till exempel handla om sådant som händer på vägen till eller från verksamheten och på sociala medier.

Rutiner för uppföljning

I dokumentationen anges åtgärder, information och uppföljning. Tydligt anges ansvarsfördelning med när, hur och vem.

Under och efter en utredning utvärderas åtgärderna systematiskt för att säkerställa att de åtgärder som vidtagits varit tillräckliga.

Det kan finnas en skyldighet att vidta åtgärder enligt skollagen eller andra regler även om det inte är fråga om kränkande behandling enligt lagen. Kanske handlar den uppkomna situationen om att en förskola har brustit i sitt tillsynsansvar och behöver ha bättre uppsikt över barnen.

Rutiner för dokumentation

Utredningen dokumenteras enligt Arboga kommuns "Dokumentation av incident/kränkande behandling".

Ansvarsförhållande

Förskolechef Britt-Marie Deubler samt berörd personal vilken är angiven som ansvarig för åtgärderna.